

V tuto roční dobu se pomalu blíží čas narozenin paní Věry Šormové, kterou humanitární pracovníci, ale i veřejnost zná jako "pletací babičku". Letos to ale bude výjimečné jubileum, protože 14. února 2020 uplyne přesně sto let ode dne kdy paní Věra přišla na tento svět. Marně byste ji ale hledali v nějakém penzionu pro seniory či v domově důchodců. Stále žije samostatně, jen s minimální nezbytnou pomocí svých blízkých ve svém malém pražském bytě na Pohořelci. Je sice již fyzicky slaboučká a zdraví jí také neslouží jako kdysi, ale drží se, jak sama říká a každý den se snaží naplnit něčím pozitivním i když je to pro ni čím dál těžší.

Nepamatuji si přesně, kdy jsme se osobně seznámily, zato si přesně pamatuji chvíli, kdy mně Věra, ale vlastně po dlouhá léta pro mě "paní Věra Šormová" prvně napsala. Bylo to v roce 1988, kdy v nakladatelství Olympia vyšla moje knížka "Čo-Oju, tyrkysová hora", kterou jsem sepsala o expedici na šestou nejvyšší horu světa, na kterou jsme jako první ženy s Věrou Komárkovou vystoupily 13. května 1984. Knižka doslova zázrakem vyšla ještě před sametovou revolucí, byla rozprodána během necelého týdne, protože tenkrát byl velký hlad po všem, co bylo alespoň trochu normální a zdaleka nezavánělo politickou agitací. Koupila si ji i paní Věra a pak vypátrala moji adresu a dokonce z knížky odvodila i datum mých narozenin. Takže první dopis od ní obsahoval přání k mým narozeninám. Ze slušnosti jsem jí tenkrát písemně poděkovala a tím jsem záležitost považovala za ukončenou. Nikoliv ovšem paní Věra -začala jsem od ní soustavně dostávat pozdravy a dopisy. Byla jsem ale natolik zaujata svým překotným způsobem života, že jsem jim dlouho nevěnovala pozornost, kterou zasluhovaly. Musím přiznat, že až po delší době se ve mně hnulo svědomí a řekla jsem si, že bych si takové přízně měla vážit a tu paní navštívit. Tak

se stalo, že jsme se jednou před mým odletem z Prahy do Nepálu konečně seznámily. Od té doby to byla a stále je, moje velká a vzácná přítelkyně, především ale člověk, kterého si nesmírně vážím.

Paní Věra, za svobodna Albrechtová se narodila v rodině Ing. Bedřicha Albrechta, prvorepublikového generála, vlastence i vysoce vzdělaného a fundovaného odborníka, který věnoval všechny svoje síly, technické zkušenosti i nadšení nově vznikající armádě právě zrozeného československého státu. Věra tak vyrůstala ve tvořivé a optimistické atmosféře, úspěšně vystudovala obchodní akademii, sportovala, sjížděla na kajaku české řeky a naučila se několika jazykům. Od mládí také milovala hudbu i literaturu a v neposlední řadě projevovala na holku velký smysl pro dobrodružství. Tento se později projevil i v jejích odvážných cestách Trabantem, které absolvovala spolu s manželem po Evropě a jednou dokonce až do Turecka. Prvorepublikovou idylu jejího života ukončila Mnichovská dohoda a následný vznik protektorátu. Věřin otec v roce 1941 zemřel poté, kdy se u něj naplno projevil vleklá choroba, ale podstatnou roli evidentně také sehrál žal z neradostného politického vývoje. Věra v té době již pracovala jako překladatelka a v roce 1942 ji básník František Halas vzal do publikačního oddělení nakladatelství Orbis. Zde dostala na starost korekturu překladu knížky Julia Kugygo: "Ze života horolezce" a toto dílo ji přivedlo k celoživotnímu zájmu o horolezectví. Po osvobození vedla první cesta mladé Věry do Francie a Velké Británie, kde chtěla pomáhat našim zraněným vojákům a letcům. Touha pomáhat jí už zůstala, i když v totalitním režimu, který u nás nastoupil po roce 1948 měla sama velké potíže kvůli svému původu a zřejmě i otevřeně vyjádřeným názorům. Na živobytí si vydělávala nejen překládáním a vyučováním cizím jazykům. Jakožto politicky nespolehlivá musela jednu dobu do "výroby" a tak se stalo, že zkusila dokonce i práci u vysokých pecí. Všechno ale brala z té lepší stránky a o metalurgii dodneška vypráví s velkým zaujetím.

Věra říká, že altruismus měli v rodině co pamatuje, tatínek prý co neprokouřil, to rozdál a maminka pomáhala již jako děvče za první světové války ošetřovat nemocné v cholarovém baráku. Takže pověstné jablko nepadlo daleko od stromu a Věra po celý svůj život pomáhala, kde to šlo, od posílání příspěvků Jedličkovu ústavu, Červenému kříži až po povodně v Čechách či v Rumunsku.

Když Petra Procházková v roce 2000 založila v Grozném "domeček" pro čečenské sirotky, začala Věra pro ně šít ošacení i plést ponožky, rukavice a čepičky a tak zahájila svoji spolupráci s Člověkem v tísní a později i s Českou katolickou charitou. Pletla ale také pro potřebné v Afghanistánu, Ukrajině a v dalších válečnými konflikty sužovaných zemích a plete je i pro naše děti v Pákistánském Arandu, kde od roku 2007 provozujeme s Viťou Českou nemocnici pro horaly Západního Himáláje-Karakorumu. Právě vlněné, měkoučké a teplé, s láskou upletené ponožky, čepice i rukavice v Arandu doslova zachraňují děti před zimním zápallem plic a umožňují nám tam tak snižovat spotřebu antibiotik. Paní Věra inspirovala i mnohé další dobrovolné paní pletařky, takže jsme byli občas ponožkami obdarováni natolik, že jsme je ani všechny do Pákistánu nemohli vyvézt. Ze své skromné penze Věra posílá nepřetržitě příspěvky potřebným a nenechá si to rozmluvit, prý všechno co potřebuje má a nic dalšího nechce. Co si opravdu přeje, je být a zůstat součástí nějakého pozitivního dění, které alespoň trochu pomůže zmírnit bídu těch, kdo mají smůlu. A to se jí opravdu daří.

Pamatuji si, jak mně Věra jednou napsala, že spolu se severským spisovatelem Gulbranssenem pevně věří, že svět nemůže bez milosrdenství fungovat. Že soucit a milosrdenství musí vyvažovat sobectví a honbu za bohatstvím a lidská solidarita zase konkurenční boj, jinak světové dění nemůže dopadnout dobře. Asi to tak opravdu bude, protože ne nadarmo je tento koncept úhelným kamenem většiny velkých náboženských i světonázorových systémů od hinduismu, buddhismu, judaismu, křesťanství až po islám. Ne náhodou si můžeme přečíst ono již trochu profláknuté "zachrániš-li jednoho člověka, jako bys zachránil celý svět" na stránkách Starého zákona, ale i v Koránu.

Od počátků mého přátelství s Věrou jsem neustále objevovala, že vyznáváme mnoho společných hodnot, od obdivu J.S Bachovy polyfonie, okouzlení nádherou a majestátem hor, poetikou A.de S.Exupéryho až po víru v potřebnost charity jako takové. Každý takový objev byl pro mě potvrzením, že uvažuji správně a byl také povzbuzením a inspirací. Nejdůležitější ale pro mne bylo poznání, že Věra za svými "majáky" vždy neochvějně kráčela. A kráčí i teď, když se dožívá svých neuvěřitelných sta let. A tak je nadějí i živoucím příkladem, že i poslední hodiny našeho života můžeme, podobně jako stromy, prožít vestoje.

Naše paní Věra Šormová pro mne je a vždy bude živoucím příkladem čistého a silného člověka, který se po celý svůj dlouhý život nikdy nezpronevěřil prosté moudrosti malého prince spočívající ve víře, že věci můžeme správně pochopit jen srdcem.